

Manuál na 6. průběžné období „VLASTNÍ PROJEKT ŽÁKŮ“

AKTIVITY OBDOBÍ

Aktivity v tomto období byly zaměřené na průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Výchova demokratického občana.

Cíle aktivit:

Žáci:

- * po splnění každého z pěti období navrhnu 3 činnosti, jak mohou pomoci vodě (za dobu projektu vznikne 15 nápadů – 3×5 nápadů)
- * na závěr projektu vyberou z celkových 15 nápadů jeden, který zrealizují
- * aktivně a co nejvíce samostatně naplánují, připraví a zrealizují vítězný nápad
- * realizaci vítězného nápadu na pomoc vodě zdokumentují a vytvoří prezentaci a poster k propagaci jejich činnosti
- * zúčastní se žákovské konference a samostatně odprezentují svoji činnost, kterou vykonali pro vodu

Průběh období:

Šesté období se prolínalo celým školním projektem. Po každém absolvovaném období projektu měli žáci za úkol společně vymyslet nápady na činnosti (např. formou brainstormingu), kterými by mohli vodě nějakým způsobem pomoci. Potom z nápadů vybrali vždy 3 nejlepší a ty si poznačili. Účelem bylo, aby nápady žáků korespondovaly s průběžně probíranými tématy a tudíž i jejich nápady byly pestré. Na konci projektu (po splnění aktivit z pěti období) tak měla každá třída 15 různých nápadů na aktivity, kterými by mohla vodě pomoci. Nejvíce práce tedy do 6. období žáky čekalo na závěr projektu – v červnu. Nejdříve se celá třída musela domluvit na jedné činnosti, kterou opravdu zrealizují. Pak ji museli naplánovat, připravit a také zrealizovat. Samotnou realizaci vlastního projektu každá třída prováděla na vlastní náklady. Přičemž součástí zadání bylo, aby byla akce nízkorozpočtová. Důležité také bylo dokumentování samotné realizace činnosti, protože žáci svůj nápad ke konci projektu představili ostatním školám na žákovské konferenci a také na závěrečné výstavě. Pro tyto účely žáci vytvořili poster a prezentaci, která měla za úkol seznámit účastníky z jiných tříd a škol s jejich vlastním projektem, ale také rozvinout jejich prezentační dovednosti. Postery jednotlivých tříd jsme spolu s popisem projektu zpřístupnili veřejnosti na 3 týdny na závěrečné výstavě.

Žákovská konference

Ke konci června se konala konference k žákovským projektům na téma „Co můžeme pro vodu udělat my“. Tato akce se konala v administrativním a školicím centru Jiho-moravského kraje a byla zakončením celoročního školního projektu „Voda kolem nás“ především pro žáky. Zde se účastníci projektu konečně setkali s Ondrou Šmídem alias Henrym Šmejdilem, který byl jejich průvodcem projektu. Žákovské konference se zúčastnilo vždy 3–5 zástupců z každé zapojené třídy. V úvodu konference jsme shrnuli průběh projektu. Součástí byly také fotografie žáků, které zapojení učitelé během projektu pořizovali a průběžně nám je posílali.

Následovala prezentace zapojených tříd. Zástupci jednotlivých tříd si navzájem představovali své nápady na pomoc vodě. Prezentace každé třídy se měla vztahovat pouze k vlastnímu projektu, tedy

k činnosti, kterou žáci vykonali pro vodu. Doporučený rozsah byl na 5 minut, max. 10 slidů. Kromě prezentace žáci tvořili ještě postery a zpětnou vazbu, které byly součástí jak žákovské konference, tak i závěrečné výstavy. Účastníci si tak mohli prohlédnout postery dalších zapojených tříd, inspirovat se jejich nápady nebo si přečíst, jak se projekt líbil žákům jiných tříd. Konferenci doplňovaly hromadné hříčky opět na vodní téma, do kterých se zapojili všichni účastníci. Tuto část měl na starosti Henry. Kromě toho se o přestávkách věnoval rozhovorům s účastníky konference.

Výstava posterů

Závěrečná výstava ke školnímu projektu „Voda kolem nás“ byla umístěna v sídle kanceláře ombudsmana – Údolní 39. Výstava trvala 3 týdny a konala se na přelomu června a července. Naším cílem bylo veřejnosti představit, co všechno dokáží vymyslet a zrealizovat děti třetích, čtvrtých a pátých tříd brněnských ZŠ. Jejím cílem bylo umožnit dětem seznámit své blízké s výsledky jejich úsilí. Poster měl informovat o přípravě, průběhu a realizaci vlastní žákovské činnosti. Každá třída měla vytvořit jeden o max. rozměrech A0.

Na výstavě bylo také možné prohlédnout si zpětné vazby žáků k projektu. Forma zpětné vazby byla opět v rukou žáků a pedagogů. Přestože pedagog obdržel formulář zpětné vazby, mohl se rozhodnout, jestli ho využije nebo pojme jako inspiraci. Získali jsme tak rozmanité podoby zpětných vazeb.

Závěrečná schůzka s pedagogy

Na konci školního roku po žákovské konferenci se v sídle Rezekvítku konala závěrečná schůzka s pedagogy zapojených tříd, kdy proběhla závěrečná reflexe a ucelené hodnocení projektu.

Přehled projektů jednotlivých tříd

- čištění vodních toků (Fryšávka, Leskava, Svatka aj.)
- čištění okolí studánek
- ochrana odpadních vod – čištění okolí školy od cigaretových nedopalků
- zkoumání vodních živočichů v různých vodních biotopech
- natočení filmu na téma znečišťování vody
(ke zhlédnutí zde: https://www.youtube.com/watch?v=jMTPQM_Vh94)
- tvorba osvětových letáků a informačních plakátů
- předávání znalostí dalším žáků – projektový den pro nižší ročníky

Podrobnější popis projektů jednotlivých tříd

Základní škola Brno, Novoměstská 21 (2 třídy)

- Třída 3. A vyčistila studánky Doležalovu a Tomečkovu za Soběšicemi. K nim tato třída zatloukla informační cedule se vzkazem pro návštěvníky lesa, aby studánky neznečišťovali.
- Žáci 4. A uspořádali osvětovou akci pro mladší žáky ve družině. Na šesti stanovištích s využitím pomůcek ze školního projektu předávali dětem z družiny vědomosti, které se sami o vodě naučili. Také natočili krátký film, na který se můžete podívat na internetu: https://www.youtube.com/watch?v=jMTPQM_Vh94.

Základní škola a mateřská škola Brno, Jihomoravské náměstí 2 (4 třídy)

- Třídy 3. A a 3.B zrealizovaly svůj projekt na škole v přírodě ve Žďárských vrších. Žáci se rozhodli úklidem koryta pomoci říčce Fryšávce. Úlovky si děti zapisovaly do tabulky, a pak je vytrídily a vyhodily do správných kontejnerů.
- Třídy 4.A a 4.B se zaměřily na nepořádek v ulicích jejich školy, šlo o především o cigaretové nedopalky. Jejich cílem bylo, aby se při dešti tento odpad nedostal do kanálů a do odpadní

vody. Podařilo se jim takto naplnit několik nákupních tašek a kbelíků. Žáci 4. A ještě v hodině výtvarné výchovy připravili letáky upozorňující na nebezpečí znečištění vody. Letáky pak vyvěsili po škole a jejím okolí.

Základní škola, Brno, Bosonožská 9, příspěvková organizace (2 třídy)

- Žáci 5. A a 5. C v součinnosti s Brněnskými komunikacemi čistili potok Leskavu ve Starém Lískovci. Pomohli odstranit i nevhodnou vegetaci. Výsledkem byly tři plné pytle odpadků.

Základní škola a mateřská škola Brno, Kotlářská 4 (2 třídy)

- Také 4. C z Kotlářské se rozhodla aktivně pomoci vodnímu toku. Na svém výletě do Předklášteří čistili říčku Loučku a třída 4. A naplánovala čištění řeky Svratky.

Základní škola, Brno, Gajdošova 3 (2 třídy)

- Žáci 5. B se rozhodli pomoci vodě vytvořením informační kampaně, jejíž motto znělo „Znečistiš – zaplatíš – jednou doplatíš“. Chtěli upozornit na to, že si za znečištění vody mohou lidé sami. Proto zjišťovali různé informace o vybraných vodních útvarech: Svitavě, Brněnské přehradě a nádržích v Mariánském údolí. Jednou ze zajímavých informací byla cena za vyčištění Brněnské přehrady. Celkem to stálo 130 000 000 Kč, což znamená, že každý občan Brna (včetně nezletilých) zaplatil 325 Kč.
- Třída 5. A se také věnovala osvětové činnosti. Žáci sepsali své nápady na téma „Voda má také práva“ na plakáty, které vyvěsili na vytipovaná místa ve škole, kudy chodí nejvíc lidí. Žáci sami šli příkladem a rozhodli se neplýtvat zbytečně vodou a neznečišťovat ji. Například ve výtvarné výchově nevymývají tempery ze štětců pod tekoucí vodou. Barvy důkladně vytřou do papíru a vyhodí do koše, malý zbytek temper pak snadněji vypláchnou.

Základní škola a Mateřská škola Pramínek (2 třídy)

- Žáci 3. třídy vlastní projekt pojali ze široka a během školního roku vytvořili hned několik dílčích projektů na vodní témata. Věnovali se například zkoumání živočichů, kteří obývají školní jezírko, malování vodních živočichů na sklo, pomocí pokusů vědecky zkoumali vodu a také dělali její ochutnávky. Někteří žáci se dokonce během projektu naučili plavat a nebo si vyzkoušeli prostřednictvím hry, co zažívají lidé v oblastech, kde je pitné vody nedostatek a stále jí ubývá.
- Čtvrtáci se rozhodli, že nejlépe se jim bude voda chránit, když se blíže seznámí s jejími obyvateli. Pomocí improvizovaného vybavení tedy zkoumali živočichy v Žebětínském rybníku a ve školním jezírku. Toto bádání si poprvé vyzkoušeli v závěrečném programu k projektu na rybníce Rakovec. Své pozorování zaznamenali a doplnili vhodnými fotografiemi a obrázky. Podařilo se jim spatřit plůdky ryb, okružáka, plovatku, splešťuli, znakoplavku, bruslařku, klešťanku, boduli, vírníka, pijavici, nitěnku, larvu brouka, larvu vážky i dospělé šídlo. Kromě drobných živočichů objevili i rodinku labutí velkých a kachny divoké, připlula se na ně podívat i lyska černá.

Základní škola Brno, Horácké náměstí 13 (2 třídy)

- Žáci se vydali cestou osvěty a vytvořili čtyři informační tabule s nápady, jak šetřit vodou a chránit ji. Zvolili si 4 různé tematické okruhy – rybník, řeka, ČOV a domácnost. Svoje nápady na šetrné zacházení s vodou pak sepsali na malé lístečky do podoby předsevzetí. Každý žák si jedno předsevzetí vybral a snažil se ho vyplnit společně s rodiči a sourozenci. Také pro účastníky konference a návštěvníky výstavy měla 4. C připravená tato předsevzetí, takže si každý mohl odnést jeden lísteček domů.

